

Figurativ expressionism har en lång obruten tradition i Sverige utgående från kretsen runt Grünewald och konstnärsgruppen "De Åtta", bildad 1911. I den grupperingen ingick bland andra Nils von Dardel, Einar Jolin, Leander-Engström, Gösta Sandels och Sigrd Hjertén. Det tidiga svenska expressionistiska måleriet som funnit sin inspiration hos de franska fauvisterna spädades så småningom på med ett mer inhemskt folkligt bildberättande. Namn som Erik Hallström, Vera Nilsson och Gideon Börje bereder väg för formidabla färgfyrverkerier under 30 och 40 talet, exekverade av till exempel göteborgskoloristerna med bland andra Karl Kylberg och den i föl på Konstens hus presenterade Nils Nilsson som förgrundsfigurer. Mellankrigsåren ger oss nya namn att uppmärksamma, som exempelvis Albin Amelin, Sven X:et Eriksson och Bror Hjort. Efterkrigstidens figurativa expressionism får i denna successionsordning representeras av Staffan Hallström, Torsten Renqvist och Evert Lundquist. En elev till sistnämnde Lundquist, nämligen Hans Wigert, visar just nu sitt måleri i högdelen på Konstens Hus i Luleå.

Wigert är en konstnär som betecknar sig själv som romantiker och som i sina bilder gärna talar om de centrala frågorna i livet. Om vadan och varthän. Om födelse och död och om den natur och de villkor som vi delar med skapelsens alla övriga varelser. Det är ofta allvarliga ämnen som på djupet berör men som paradoxalt nog i Wigerts framställning och form bär på något som neutraliserar och försonar oss med livets smärta. Det kan bero på det naivistiskt anstrukna bildberättandet eller den milt overseende humorn som lockar till sympati.

Tillvaron är en komplicerad process där glädjeämnen tyngs av sorger och där lycka och olycka är varandras förutsättningar. Hans konstnärskap har tematiskt genom åren varit fyllt av denna nästintill ångestframkallande komplexitet.

Är det manne en mer fördragsam Wigert än den man är van att se som visar upp sig i den här utställningen? Visserligen skymtar vi ett *Rå en Korp* och *Tre jävlar*, men de flesta av bilderna här tycks dock handla mer om livets glädjeämnen än om dess förvecklingar.

Några tar ett mysigt "*Kvällsbad*" i den ljusa sommarkvällen från den egenhändigt tillverkade bryggan. Kärleksmötet i den blåa norrländska midsommarnatten verkar trots rörigheten rätt harmoniskt. Familjeglädjen i *Vildmarksbadet* är inte att ta miste på. I många av bilderna har han målat sig själv som deltagare, där *Självporträtt som huvudfoting* refererar till äldre Wigertteman, uppriggade avhuggna huvuden à la Goya.

Det finns mycket av Norrland i stockholmarens Wigerts bilder, landskapet naturligtvis men också färgställningarna och ljusbehandlingen. Detta är ingen tillfällighet, han har ett sommarställe i Örnsköldsvikstrakten och det sätter sina tydliga spår i måleriet.

Själv har jag ett klivet förhållande till hans konstnärsskap. Det finns något av en rastlöshet i Wigerts måleri som inte alltid arbetar ut bilderna. Jag tycker att idéflödet understundom tar över till förfång för det måleriska. Det känns ibland som om det ftaloblå nyanserna tagna direkt ur tuben får smeta ut sig hur okänsligt som helst, samtidigt som färlyriken i målningar som exempelvis *Vid Ume älv*, *Käpphästen* och *Annes dockor* kan få nackhåret att resa sig av hänförelse.

Men, det är väl som det är, säkert alldeles följdriktigt, med livet som med Hans Wigerts förhållande till måleriet det är inte okomplicerat och ska så inte vara.

Bertil Sundtedt